

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2021/1036
Toplantı Tarihi/Sayısı : 24.11.2023/38
Karar Numarası : 2023/890
Başvuran : 1- E. E.
2- M. Ç.
3- B. Y.
4- M. A.
5- L. A.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Mardin E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : Kotek, 102. Sk. No:56, 47100 Mardin Merkez/Mardin

I.BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranların cezalarının bitmesine rağmen İdare ve Gözlem Kurulunca verilen kararlar nedeniyle tahliye olamadıkları, denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanamadığından dolayı mağdur oldukları iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuranlar, başvuru dilekçesinde özetle: Mardin E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü olarak bulunmakta olduklarını, İdare ve Gözlem Kurulu tarafından kendileri hakkında verilen kararlar nedeniyle denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanamadıklarını, tecrit altında tutulduklarını iddia etmekte bu konuda mağduriyetlerinin giderilmesi için gerekli iş ve işlemlerin tesisini talep etmektedir.

3. Başvuranların iddialarına ilişkin olarak muhatap Kurumdan alınan cevabi yazıda özetle:

a. Başvuranların Açık Ceza İnfaz Kurumuna ve Denetimli Serbestlik Müdürlüğüne ayrılma talebinde bulunmadıklarını,

b. Hükümlü E. E.'nin Mardin Cumhuriyet Başsavcılığının 21/9/2021 tarih ve 2021/... sayılı müddetname içeriğine göre hükümlünün infaz başlama tarihinin 14/5/2018, koşullu salıverilme tarihinin 15/12/2023 olduğu ve hükümlünün süre yönünden Açık Ceza İnfaz Kurumuna ve Denetimli Serbestlik Müdürlüğüne ayrılma şartlarını taşımadığı, Hükümlü B. Y.'nin Mardin Cumhuriyet Başsavcılığının 28/4/2020 tarih ve 2018/... sayılı müddetname içeriğine göre hükümlünün infaz başlama tarihinin 8/10/2018, koşullu salıverilme tarihinin 11/5/2024 olduğu ve hükümlünün süre yönünden Açık Ceza İnfaz Kurumuna ve Denetimli Serbestlik Müdürlüğüne ayrılma şartlarını taşımadığı, Hükümlü M. A.'nın Mardin Cumhuriyet Başsavcılığının 18/1/2021 tarih ve 2019/... sayılı müddetname içeriğine göre hükümlünün infaz başlama tarihinin 6/1/2021, koşullu salıverilme tarihinin 26/10/2023 olduğu ve hükümlünün süre yönünden Açık Ceza

İnfaz Kurumuna ve Denetimli Serbestlik Müdürlüğüne ayrılma şartlarını taşımadığı, Hükümlü L. A.'nın Mardin Cumhuriyet Başsavcılığının 9/11/2021 tarih ve 2021/... sayılı Müddetname içeriğine göre hükümlünün infaz başlama tarihinin 12/6/2019, koşullu salıverilme tarihinin 19/12/2025 olduğu ve hükümlünün süre yönünden Açık Ceza İnfaz Kurumuna ve Denetimli Serbestlik Müdürlüğüne ayrılma şartlarını taşımadığı, Hüküm özlü M. Ç.'nin hüküm özlü olduğu ve cezası kesinleşmediğinden Açık Ceza İnfaz Kurumuna ve Denetimli Serbestlik Müdürlüğüne ayrılma şartlarını taşımadığı kayıtlarımızın tetkikinden anlaşıldığı hususları ifade edilmiştir.

4. Başvuranların görüşünün talep edildiği 30/5/2022 tarih ve ... kurum sayılı yazıya süresi içinde cevap verilmediği anlaşılmıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

6. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamında Kuruma bizzat başvuru yapabileceği*" belirtilmiştir.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Karar Türleri" başlıklı 65'inci maddesine göre; "*(1) Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*"

8. Mezkur Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesinin birinci fıkrasına göre; "*Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinde kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın iddiaları ve talepleri, muhatap Kurumun yanıtları, konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

11. Ceza ve Güvenlik tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un Denetimli serbestlik tedbirinin uygulanmasına ilişkin 105/A maddesi şöyledir: *“(1) Hükümlülerin dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla, açık ceza infaz kurumunda veya çocuk eğitimevinde bulunan ve koşullu salıverilmesine bir yıl veya daha az süre kalan iyi hâlli hükümlülerin talebi hâlinde, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına, ceza infaz kurumu idaresince hazırlanan değerlendirme raporu dikkate alınarak, hükmün infazına ilişkin işlemleri yapan Cumhuriyet başsavcılığının bulunduğu yer infaz hâkimi tarafından karar verilebilir.”*

12. Bununla birlikte başvuru, başvuranların denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanma taleplerinin Mardin E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu İdare ve Gözlem Kurulu tarafından haksız yere reddedildiği iddiasına ilişkin olup yapılan araştırma neticesinde başvuranların hiçbirinin Açık Ceza İnfaz Kurumuna ve Denetimli Serbestlik Müdürlüğüne ayrılma talebinde bulunmadıklarını gibi başvuranların müddetnamelerine göre süre yönünden de Açık Ceza İnfaz Kurumuna ve Denetimli Serbestlik Müdürlüğüne ayrılma şartlarını taşımadıkları anlaşılmıştır.

13. Başvuranların iddiaları yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında açıkça dayanaktan yoksun olduğu anlaşılan başvurunun kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

24/11/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye